

Bohoslužby v Zábřeze 28.května 2017

J 17,1-11

Milé sestry, milí bratři, s Ježíšem z Nazareta máme spojeno mnoho věcí. Když se podíváme na jeho činnost je skutečně pestrá. Dá se z ní vybrat mnoho témat, o kterých může člověk debatovat, nad kterými může meditovat. Dá se najít mnoho témat, která dokáží oslovit i náš dnešní svět. Skoro se nabízí říct, že z Ježíše si něco vybere skoro každý. Ať už se hlásí k jakékoliv životní filosofii, téměř jistě objeví místo, kde se protne s něčím, co bylo možné spatřit u Ježíše. Skoro jakoby se z Ježíše mohlo stát takové pojítko mezi vším možným, takový dobrý nástroj na tmelení společnosti. Když se dá toho tolik vybrat, dá se tím pádem i Ježíšem dobře operovat k různým záměrům.

Důležitým bodem Ježíšova života beze sporu smíme označit velikonoční události v Jeruzalémě. Evangelista Jan těmto událostem věnuje poměrně velkou část svého evangelia. Zejména se soustředí na poslední večeři, tedy řekneme předvečer Golgoty. Ježíš v tuto chvíli odhaluje učedníkům mnoho ze svého díla, vysvětluje, ukazuje k budoucnosti. Důležité místo také zaujímá modlitba. Ježíš se modlí za své učedníky, modlí se za dílo, které se pomalu završuje. A právě v této modlitbě se dozvídáme například to, že Bůh dal Ježíši moc nad všemi lidmi. Už by se tedy zdálo, že Ježíš je dobrý nástroj na všechno možné, že si ho můžeme všelijak použít. Ale on přitom má moc nade vším živým, doslova vším hmotným, tělesným. Z toho se jistě dalo už ledasco poznat, když Ježíš například uzdravoval. A popravdě, představa, že je zde někdo, kdo má moc nad každým člověkem, ta může toho každého člověka trochu znejistět.

S mocí nad člověkem má jistě každý z Ježíšových učedníků svou zkušenost. Různí diktátoři a uchvatitelé trůnů bez získání obliby a přirozené autority, takovou moc dokázali dát zřetelně najevo. Tato moc budila strach a přinášela do života nejistotu. Co dokázala tato moc si mnozí jistě vybavili v souvislosti s Janem Křtitelem. Bez nějakých rozpaků ho dal Herodes popraviti, i když Jan byl všemi vnímán jako významný prorok a Herodes sám tušil, že si jeho popravou moc obliby nezíská. Ale takto prostě funguje moc, kterou má někdo nad člověkem, nad jeho životem. Kam to může vést, když je zřejmé, že tato moc je u Ježíše? Uplatní ji stejným způsobem? Je

třeba se bát? Mnoho lidí se této moci skutečně bojí. Proto se raději chtějí nechat přesvědčit, že je to jen nějaký výmysl. Jenže ona ta moc vymyšlená není, je skutečná a není potřeba se jí děsit. Mít nějakou moc neznamená jenom to, že se zneužije. Ona vede i k dobrému. A to se dočítáme u Ježíše. Dostal moc nad každým člověkem, aby každému člověku předal, co mu Bůh svěřil. Dostat nad někým moc, abych nebral, ale dával, to zní poněkud zvláště, tak nějak neobvykle. Ale svým způsobem to přeci známe. Když se zamyslíme třeba nad výchovou dětí, zjistíme, že právě zde je to ten případ, kdy člověk má nad někým moc, nikoliv proto, aby z něj něco měl, ale aby mu něco předal. Výchova je takové prolínání moci a dávání. Moci podobné té, kterou má nad námi Ježíš. To je moc spojená s laskavostí, milosrdenstvím, moc blížící se spíše k autoritě než samolibosti. Ta moc znamená, že nemá dané žádné hranice toho, jak s námi jednat. Proto může prokazovat svou milost, sklánět se v milosrdenství. Ta moc nad člověkem není jen v tom, že mu uzdraví kosti, nebo oči či sluch. Je i v tom, že člověk touží jít za ním a naslouchat mu, touží po jeho slově. I takto se projevuje přeci moc.

Obsah toho, co Bůh Ježíši svěřil, je věčný život. K tomu je člověk veden Ježíšovou mocí. K tomu je veden vším, co Ježíš koná. Celé to spektrum Ježíšovy činnosti má jedno společné. Slouží k tomu, aby Ježíš dal člověku věčný život. Ta uzdravení, kázání a další Ježíšovy zázraky vedou k tomu, aby se člověku otevírala cesta věčného života. Proč zrovna tímto způsobem se dočteme hned vzápětí. Tam Ježíš říká, že ten věčný život je v tom, když poznají Boha a toho, koho poslal, tedy Ježíše Krista. Tím se jakoby uzavírá takový kruh. Ježíš působí, aby lidé měli věčný život, a ten je v tom, když Ježíše poznají a skrze něj poznají pravého Boha. Postava Ježíšova je v tomto případě takovým prostředníkem. Vidíme, že jeho působení nemá vrchol v něm samotném, ale v tom, že ukazuje nějakým způsobem k Bohu. Ukazuje ještě dál, nad sebe. Poznají jediného pravého Boha. To je celkem důležitý obrat. Jediný pravý Bůh. Toto sousloví připouští, že může existovat mnoho falešných bohů. A také víme, že existuje. Ale nejen to, on může být i falešný pohled na Boha Hospodina. A o to u Ježíše právě jde. Jeho působení nemá mít za následek nějakou disputaci o tom, jak je to s těmi falešnými boha a proč si myslí, že Hospodin je ten jediný pravý. Nejde o vypíchnutí jedinečnosti Boží, ale o to poznání pravosti, pravdivosti o Bohu.

Tato Ježíšova slova mají svůj význam i v naší dnešní době. Ta není popsitelná tím, že bychom měli spoustu bohů a dohadovali se, který je ten pravý, který je ten nejlepší a tak podobně. Dnešní společnost bohy moc neřeší. Co ale pro ni je tématem silným, je ta pravdivost a pravost Boha, o kterém mluví Ježíš jako o svém Otci. Dnes totiž často neslyšíme výzvu k tomu, abychom sloužili jiným bohům, tak jako lidé v dobách biblických. Co je ale typické, je právě nabourávání obratu toho jediného Boha, kterého máme, o kterém se ve světě nejčastěji mluví. Proto cestou k odpadnutí od Hospodina není nastavení silné konkurence, ale zkreslení obrazu Božího. Když o něm lidé neuslyší pravdu, ale předloží se jim mnoho mýtů a polopravd, bude pro ně snazší obrátit svou naději jinam. Z toho důvodu je tak důležité, že přichází Ježíš a působí, je důležité, že o něm smíme mluvit a dosvědčovat jeho dílo. Je to dílo, které ukazuje Boží tvář. Není to guláš myšlenek a úvah, teorií a dalších názorů o Bohu, ale je to odkaz k jeho pravé tváři.

Pravá Boží tvář je Ježíš Kristus. Ježíš mluví o zjevení jména, mluví o slovu, které lidem dal. V pozadí toho všeho ale je skutečnost, že lidé vidí Ježíše. Vidí milosrdenství a lásku, protože Ježíš nikoho nesoudí, ale slitovává se nad lidskou bolestí, nad každou bídou a přináší pomoc. Svými slovy navíc ukazuje k naplnění života, zdůrazňuje hodnotu člověka v jeho existenci a nikoliv postavení či jmění. A toto všechno je pro ty, kdo se s ním setkali povzbuzující. Důležitý krok toho všeho je ale propojení Ježíšova díla s Bohem. Ježíš není osvícenec, který svými myšlenkami vynáší k nebesům lidství, ale je Boží Syn, který nechává člověka poznat, že všechno to dobré, co smí přijímat, pochází z Boží ruky. A nejen to dobré, co s ním přijímat, ale také celý lidský život je pod Boží ochranou. Bůh není vzdálen na nebesích či příkazech Zákona, ale je blízký v každém lidském životě, v každém jeho zápase či utrpení. Je to Bůh, který nechce být od člověka izolován ve svém soukromém nebi, ale naopak, touží po lidské společnosti, otvírá své nebe člověku.

Boží tvář ukazuje Ježíš ale nejen ve svých slovech, ale i v samotné modlitbě, ke které pokleká při poslední večeři s učedníky. Modlitba je silný nástroj. Vlastně v ní často ani nejde o samotná slova, jako spíš o tu možnost setkání s Bohem. Ježíšův přístup je velice osobní. Modlitba není jen formální záležitostí, není obřadem, ale živým úkonem, je projevem možnosti vstoupit do vztahu se svým Bohem. Je projevem odevzdanosti a důvěry. Ježíš v modlitbě vyznával, že mu Bůh dal moc nade všemi lidmi. A přesto tyto lidi poroučí do Božích rukou, do Boží péče. Tu Boží tvář zde můžeme zahlédnout právě v tom příkladu otevřenosti, zájmu a možnosti komunikace. Je to tvář, která má zájem o člověka o jeho život. A to nikoliv ze svých sobeckých pohnutek, ale z čisté lásky.

Pro nás je tento příběh nejen povzbuzením, ale i určitou výzvou. Ježíš své působení předal učedníkům. A ti dál nesou svědectví toho, jaký je Bůh, ukazují světu na svém jednání Boží tvář. Důležitou součástí tohoto jednání je modlitba. Ne jako zvyklost drmolící naučené fráze, ale jako čas setkání, prostor naslouchání a odevzdání se Bohu. Tady začíná služba církve jako nástroje Božího, nástroje, který přináší světu věčný život. Četli jsme o tom již v prvním čtení a vidíme to i na Ježíši. Jakmile přichází důležitý okamžik ve službě, tak jsou všichni na kolenou. Nikoliv na nohou, jako my při nějakém poplachu, ale na kolenou a modlí se. Znovu si tak máme uvědomit, odkud vychází i ta naše služba, odkud vychází každé dílo, které je před námi.

S Ježíšem si tedy můžeme jednu důležitou věc a tou je pokleknutí k modlitbě. Všechny jeho činy jsou úžasné, ale to největší, co nám odkázal je hledání společenství se svým Otcem na modlitbách. Zde se rodí jednota mezi nimi, zde se rodí láska k Božímu dílu a zde se tak rodí i naděje věčného života pro každého člověka. Zde se tedy rodí i náš nový život. Nejprve je to modlitba Ježíšova, když má být přibit na kříž. Pak je to modlitba společenství učedníků, když byl vzat vzhůru. A nyní je to modlitba nás, jeho církve, když vnímáme, že čas příchodu Páně je

blízko a těch, kdo jej ještě nenašli veliké zástupy.

*Pane Ježíši, odevzdal jsi vše svému Otci, aby tak tvoji učedníci poznali jeho pravou tvář.
Odevzdal jsi i nás, abychom tak my mohli přijmout tvého Ducha a dát poznat světu tvou lásku,
která je pravou tvář Boží. Děkujeme za tvé dílo a prosíme, aby i skrze nás rostlo.*

Amen.

p { margin-bottom: 0.25cm; line-height: 120%; }